

СХВАЛЕНО

Вченою радою Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка
(протокол № 5 від «01» грудня 2025р.)

Євген СОБОЛЬ

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю А2 Дошкільна освіта

Складники програми	Зміст програми
Назва програми	Розвивальне освітнє середовище сучасного закладу дошкільної освіти (у тому числі інклюзивне освітнє середовище)
Розробники	1. Котелянець Юлія Сергіївна – керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), доктор педагогічних наук 13.00.04/13.00.08 – 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 13.00.08 – дошкільна педагогіка, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти2. Котелянець Наталка Валеріївна – член проєктної групи, доктор педагогічних наук 13.00.02 – теорія та методика навчання технологій, професор, професор кафедри дошкільної та початкової освіти.3. Нікітіна Олена Олександрівна – член проєктної групи, кандидат педагогічних наук 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти.4. Радул Ольга Сергіївна – член проєктної групи, доктор педагогічних наук (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки), професор, професор кафедри дошкільної та початкової освіти.5. Цуканова Наталія Миколаївна – член проєктної групи, кандидат педагогічних наук 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти.6. Кулікова Світлана Вікторівна – член проєктної групи, кандидат педагогічних наук 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти.
Напрямок	Підвищення рівня професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); формування спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

Форми підвищення кваліфікації	очна, дистанційна, змішана
Вид підвищення кваліфікації	навчання за програмою підвищення кваліфікації
Цільова аудиторія	педагогічні працівники в галузі дошкільної освіти, фахівці Центрів професійного розвитку, методисти відділів дошкільної освіти обласних/міських інститутів післядипломної освіти; педагогічні працівники закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти дітям відповідного віку; асистенти вихователя.
Мета програми	Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників є фаховий розвиток згідно з державною політикою в галузі освіти, забезпечення якості освіти. Підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти щодо реалізації завдань Державного стандарту дошкільної освіти відповідно до основних напрямів державної політики в галузі освіти, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.
Зміст програми (анотація)	Модуль 1. Шляхи реалізації Державного стандарту дошкільної освіти (45 годин) 1. Сучасні підходи до реалізації змісту Державного стандарту дошкільної освіти. Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в реалізації перспектив розвитку дитини. 2. Особливості організації освітньо-розвивального середовища в контексті Державного стандарту дошкільної освіти 3. Формування творчої особистості дошкільника. Технології організації театральної-ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 4. Стратегії формування компетентностей освітніх напрямів ДСДО у різних видах діяльності («Особистість дитини»; «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»; «Дитина в природному довкіллі»; «Гра дитини»; «Мовлення дитини»; «Дитина у світі мистецтва». 5. Дошкільної освіти в сучасному світі. 6. Інноваційних педагогічних технологій у закладах дошкільної освіти. Модуль 2. Інклюзивне освітнє середовище ЗДО (12 годин) 1. Нормативно-правове забезпечення організації інклюзивного навчання. 2. Основи психо-фізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами та способи виявлення індивідуальних потреб в освітньому процесі. 3. Специфіка роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. 4. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання як складова інклюзивного навчання. 5. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти. Модуль 3. Фахові компетентності вихователя ЗДО відповідно до Професійного стандарту (24 години) 1. Комунікативна компетентність сучасного педагога (Новий

	правопис). 2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу (12 годин) 3. Діджиталізація освітнього простору ЗДО. 4. Майстер клас зі створення розвивальних посібників. Модуль 4. Етнопедагогічні аспекти реалізації ідей компетентнісного підходу в освіті (22 годин) 1. Етнопедагогічні аспекти виховання сучасних дошкільників. 2. Міжнародні та національні механізми захисту прав дітей. 3. Етнопедагогічний контекст формування ключових компетентностей у дітей дошкільного віку 4. Оберігальна сутність народної педагогіки. Модуль 5. Музика як ресурс розвитку і виховання в дошкільній освіті) (14 годин) 1. Музика як засіб психологічної підтримки й розвитку життєстійкості дітей. 2. Організація музично-виховної діяльності в умовах війни та кризових ситуацій. 3. Арт-терапія для розвитку емоційної сфери дітей, зняття стресу, формування психологічного комфорту. 4. Співпраця з батьками та освітнім середовищем через арт-проекти.
Обсяг програми (тривалість)	120 годин
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться	ПК 1. Здатність організувати ігрову(провідну) та інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності ініційовані дитиною. ПК 2. Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу. ПК 3. Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами. ПК 4. Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою. ПК 5. Здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності відповідно до державного стандарту. ПК 6. Здатність організувати та проектувати освітні осередки за принципами універсального дизайну та розумного пристосування. ПК 7. Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти ПК 8. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності ПК 9. Здатність визначати актуальні напрями і завдання психологічної профілактики з урахуванням моніторингу та аналізу соціально-психологічної ситуації в закладі освіти відповідно до визначених завдань, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії; ПК 10. Здатність обирати та практично застосовувати інструменти (методи, методики, процедури), види, форми та змістове наповнення психологічної профілактики відповідно до

	визначених завдань, потреб, особливостей розвитку цільової аудиторії. ПК 11. Здатність визначати актуальні напрями і завдання психологічної профілактики з урахуванням моніторингу та аналізу соціально-психологічної ситуації в закладі освіти відповідно до визначених завдань, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії. ПК 12. Здатність надавати психолого-педагогічну допомогу педагогічним працівникам в організації освітнього процесу та створенні, підтримці та розвитку психологічного безпечного освітнього середовища.
Види діяльності	Лекційні та практичні заняття у формі дискусій, інтерактивних занять, обговорення актуальних питань та обмін досвідом щодо впровадження оновленого Стандарту, самостійна робота у вигляді моніторингу та оцінки результатів пропонуваніх освітніх змін.
Результати підвищення кваліфікації	ПРН 1. Уміння будувати освітній процес з урахуванням його компонентної структури. ПРН 2. Уміння здійснювати усну та письмову комунікацію з учасниками освітнього процесу державною мовою. ПРН 3. Уміння визначати та враховувати в мовленнєвій роботі з дітьми індивідуальні особливості розвитку мовлення. ПРН 4. Ефективно і гнучко використовувати народознавчі знання в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. ПРН 5. Уміння організовувати різні види та форми дитячої діяльності з урахуванням інтересів здобувачів освіти та конкретної освітньої ситуації. ПРН 6. Здатність дотримуватися нормативно-правових вимог щодо організації інклюзивного навчання під час професійної діяльності. ПРН 7. Здатність виявляти наявність особливих освітніх потреб у здобувачів освіти. ПРН 8. Уміння організовувати та підтримувати дитячу гру. ПРН 9. Уміння проектувати мобільні і динамічні розвивальні освітні осередки за принципами універсального дизайну та розумного пристосування з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог та конкретних освітніх завдань. ПРН 10. Створювати в освітньому середовищі емоційно-комфортну атмосферу, сприятливі умови для особистісного самовизначення у різних видах дитячої активності. ПРН 11. Попереджувати, вчасно та адекватно реагувати на ситуації емоційного, фізичного, психологічного насилля. ПРН 12. Удосконалені знання з вікової психології, психології особистості, педагогічної та соціальної психології, психологічних особливостей учасників освітнього процесу, особливостей підтримки та збереження психічного здоров'я та їхніх чинників, факторів ризику та захисних факторів. ПРН 13. Здатність вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

	ПРН 14. Здатність аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати особливості розвитку, психологічні проблеми та пропонувати їх розв'язання відповідно до вікових особливостей. ПРН 15. Практикувати застосування ефективних технологій, методик, методів різних видів психологічної допомоги в залежності від ситуації, потреб цільової аудиторії, особливостей розвитку та вікових особливостей з урахуванням чинників, що впливають на результат. ПРН 16. Здійснювати просвіту щодо психологічного благополуччя та психічного здоров'я. ПРН 17. Визначати ризики для психологічної безпеки освітнього середовища та реалізовувати алгоритми попередження та протидії таким ризикам.
Строки виконання програми	2026 рік
Місце виконання програми	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Вартість надання освітньої послуги	розраховує бухгалтерія
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	сертифікат про підвищення кваліфікації

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва модулів/тем	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
			лекції		лабораторні	практичні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Шляхи реалізації Державного стандарту дошкільної освіти (45 годин)								
1	Сучасні підходи до реалізації змісту Державного стандарту дошкільної освіти. Забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою в реалізації перспектив розвитку дитини.	0,2	6	2	2			4
2	Особливості організації освітньо-розвивального середовища в контексті Державного стандарту дошкільної освіти	0,1	4	1	1			3
3	Формування творчої особистості дошкільника. Технології організації театральної-ігрової діяльності дітей дошкільного віку	0,3	8	4			4	4
4	Стратегії формування компетентностей освітніх напрямів ДСДО у різних видах діяльності («Особистість дитини»; «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»; «Дитина в природному довкіллі»; «Гра дитини»; «Мовлення дитини»; «Дитина у світі мистецтва».	0,8	25	22	8		14	3
5	Типи закладів дошкільної освіти в сучасному світі	0,3	10	6	4		2	4
6	Використання інноваційних педагогічних технологій у закладах дошкільної освіти	0,5	14	10	6		4	4
Разом за перший модуль		2,2	67	45	21	0	24	22
Модуль 2. Інклюзивне освітнє середовище ЗДО (12 годин)								
7	Нормативно-правове забезпечення організації інклюзивного навчання	0,1	3	2	2			1
8	Основи психо-фізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами та способи виявлення індивідуальних потреб в освітньому процесі	0,1	3	2			2	1
9	Специфіка роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	0,1	4	2			2	2
10	Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.	0,1	3	2	2			1
11	Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти	0,2	5	4	2		2	1
Разом за другий модуль		0,6	18	12	6	0	6	6
Модуль 3. Фахові компетентності вихователя ЗДО відповідно до Професійного стандарту (24 години)								
12	Комунікативна компетентність сучасного педагога (Новий правопис)	0,2	7	4			4	3

13	Психологічна підтримка учасників освітнього процесу (12 годин)	0,5	15	12	6		6	3
14	Діджиталізація освітнього простору ЗДО	0,2	7	4		4		3
15	Майстер клас зі створення розвивальних посібників	0,2	7	4			4	3
Разом за третій модуль		1,2	36	24	6	4	14	12
Модуль 4. Етнопедагогічні аспекти реалізації ідей компетентнісного підходу в освіті (22 години)								
16	Етнопедагогічний контекст формування ключових компетентностей у дітей дошкільного віку	0,3	9	6	4		2	3
17	Етнопедагогічні аспекти виховання сучасних дошкільників	0,3	8	6	4		2	2
18	Оберігальна сутність народної педагогіки	0,3	8	6	4		2	2
19	Міжнародні та національні механізми захисту прав дітей	0,3	8	4	2		2	4
Разом за четвертий модуль		1,1	33	22	14	0	8	11
Модуль 5. Музика як ресурс розвитку і виховання в дошкільній освіті (14 годин)								
20	Музика як засіб психологічної підтримки й розвитку життєстійкості дітей.	0,2	6	4	2		2	2
21	Організація музично-виховної діяльності в умовах війни та кризових ситуацій.	0,2	6	4	4			2
22	Арт-терапія для розвитку емоційної сфери дітей, зняття стресу, формування психологічного комфорту.	0,2	5	4	2		2	1
23	Співпраця з батьками та освітнім середовищем через арт-проекти.	0,1	4	2	2			2
Разом за п'ятий модуль		0,7	21	14	10	0	4	7
Вихідний контроль		0,2	5	3			3	2
Загальний обсяг програми		6	180	120	57	4	59	58

Керівник навчання за програмою _____

Наталія ЦУКАНОВА